

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/381,Promocja-Albumu-Zolnierze-wykleci-Antykomunistyczne-Podziemie-Zbrojne-po-1944-ro.html>
04.04.2026, 14:44

Promocja Albumu: "Żołnierze wyklęci". Antykomunistyczne Podziemie Zbrojne po 1944 roku.

17.12.2002

W dniu 15 stycznia 2003 r. w siedzibie Instytutu Pamięci Narodowej (Warszawa, ul. Towarowa 28, XII piętro) odbyła się promocja albumu "Żołnierze wyklęci". Antykomunistyczne Podziemie Zbrojne po 1944 roku. Album ukazał się dzięki współpracy Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego "GROTA", Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Warszawie oraz Oficyny Wydawniczej "VOLUMEN".

Przez dziesięciolecia Polski Ludowej pamięć o żołnierzach wyklętych zalewały rzeki kłamstw. To, czego żywioł mordów, prześladowań, szantażu i matactw nie zniszczył doszczętnie w latach stalinowskich, kruszało dalej pod naporem półprawd, pseudonaukowego relatywizmu, cynizmu i stopniowego zapomnienia. Wysepki tradycji patriotycznej zamieniły się w bagniska niewiedzy, obojętności i praktycznego cynizmu. Osuszanie tego gruntu w okresie "Solidarności" trwało zbyt krótko, by w bardziej gruntowny sposób zmienić świadomość niedawnej przeszłości Polski.

Nowe wydanie albumu "Żołnierze wyklęci". Antykomunistyczne podziemie zbrojne po 1944 roku, rozszerzone o rozdział dotyczący podziemia niepodległościowego na dawnych Kresach Południowo-Wschodnich RP oraz kilkaset zdjęć i nowych informacji, opatrzone indeksem nazwisk i pseudonimów jest bezcennym przypomnieniem, że skuteczność nie jest jedynym kryterium oceny zasługi w historii. Że równie istotnym jest przywiązanie do wartości takich, jak suwerenność, sprawiedliwość i podmiotowość społeczeństwa. I że w najtrudniejszych dla Polski czasach żołnierze wyklęci oddawali za te wartości życie.

Hasło "wybierzmy przyszłość" narobiło wiele szkody nie przez to, że odwracało uwagę od historii, ale przez to, że czyniło ją w ogóle bezprzedmiotową. Każdy z nas zajęty jest wybieraniem przyszłości, a nie przeszłości, ale wybierając przyszłość zawsze opieramy się na jakiejś wizji teraźniejszości i jakiejś wizji przeszłości. Jeśli nie wiemy, jak ją ocenić i jakie wartości z niej wybrać, wybór ten zawsze będzie przypadkowy i skażony cynizmem. Żołnierze wyklęci uczą nas i dziś, że obrona takich wartości jak wolność i sprawiedliwość wymaga czasem nawet ofiary życia. Dziś takiej ceny nie musimy płacić, ale biada nam jeśli nie będziemy w stanie dostrzec czego była to cena. Nieprzygotowani do obrony tych wartości możemy kiedyś wrócić do sytuacji wewnętrznego lub zewnętrznego zniewolenia.

[z fragmentu wstępu Wojciecha Roszkowskiego]

Album powstał dzięki udostępnieniu prywatnych archiwów przez nielicznych już żołnierzy antykomunistycznego podziemia zbrojnego którym udało się przeżyć obławy UB i stalinowskie więzienia, oraz dzięki Instytutowi Pamięci Narodowej, który udostępnił bogate zbiory dokumentacji z archiwów UB. Album wydała Oficyna Wydawnicza VOLUMEN. Wydawnictwo opatrzone zostało indeksem nazwisk i pseudonimów, oraz około 1200 unikatowymi zdjęciami i dokumentami z lat 1944-1961.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

KAZIMIERZ BRAJERSKI, JANUSZ SZUTKA, TOMASZ KARUSIENSKI, PIOTR NIWIŃSKI,
JACEK PABŁOWICZ, GRZEGOŹ WĄSOWSKI, JERZY WÓJCIK, LESZEK ZEROMSKI

Żołnierze wyklęci

ANTYKOMUNISTYCZNE PODEJMIĘCIE ZBRÓJNE PO 1944 ROKU

wydanie uzupełnione i poprawione

OFICyna WYDAWNICZA WOLONER
LIGA REPUBLIKANSKA
WARSZAWA 2002